

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

**ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА НАУЧНОТО ЖУРИ,**
определено със Заповед № 744/23.03.2022 г.
на Ректора на УНСС – София

СТАНОВИЩЕ

за придобиване на образователна и научна степен „доктор”

Изготвил становището: проф. д-р Георги Стефанов Иванов, външен член на научното жури от СА „Д. А. Ценов” – Свищов, катедра „Контрол и анализ на стопанската дейност”, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (контрол)”

Автор на дисертационния труд: Албена Огнянова Георгиева

Тема на дисертационния труд: „Методологични и приложни аспекти на бизнес анализа при управлението на стойността на компанията”

Научен ръководител: доц. д-р Любомир Тодоров

Становището е разработено и представено в съответствие със Заповед № 744/23.03.2022 г. на Ректора на УНСС – София и във връзка с провеждане на публична защита за придобиване на ОНС „доктор“, в област на висше образование 3 „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8 „Икономика“, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“, с кандидат Албена Огнянова Георгиева, докторант към катедра „Счетоводство и анализ“ на УНСС – София.

I. Кратко представяне на кандидата

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Счетоводство и анализ“ на УНСС по научна специалност съгласно Заповед на Зам. Ректора по НИД на УНСС № 965/20.04.2015 г. Обучението е осъществено в редовна форма през периода 11.03.2015 г. – 11.03.2018 г. и в задочна форма през периода 11.03.2018 г. – 11.03.2022 г.

II. Обща оценка на представените по конкурса материали

За участие в конкурса са представени следните материали: ***дисертационен труд*** на тема „Методологични и приложни аспекти на бизнес анализа при управлението на стойността на компанията“; ***автореферат, три статии*** по темата на дисертацията и ***автобиография*** на кандидата.

1. ***Дисертационният труд*** на тема „Методологични и приложни аспекти на бизнес анализа при управлението на стойността на компанията“ е в ***достатъчен обем*** за научно изследване от такъв тип. Общият обем е 241 страници, съобразно странирането в разработката. В структурно отношение дисертационният труд съдържа: заглавна страница; съдържание – 2 стр.; увод – 7 стр.; изложение, оформено в четири глави – 161 стр.; заключение – 3 стр.; 8 приложения – 49 стр. и използвана литература – 6 стр. Приложеният списък с използваната литература съдържа общо 73 източника, на български и английски, 3 нормативни документа и 6 интернет източника. Използваните източници са в достатъчна степен и показват сериозно проучване на автора по проблематиката.

Дисертационният труд е ***структуриран в логическа последователност***, като е балансиран в структурно отношение. Докторантът използва правилно методическия инструментариум за научен анализ и изследване на практиката по разглежданите въпроси, което му позволява да обоснове взаимовръзките и зависимостите в сферата на изследваната проблематика. Приложеният от него инструментариум му дава възможност за последващо апробиране на резултатите от изследването, а именно приложението на бизнес анализа при управлението на стойността на предприятията от бизнес сектора на икономиката.

Дисертационният труд е проверен за наличие на плагиатство чрез специализиран софтуер на УНСС – София. В процентно съотношение –

20.1% съвпадения в целия текст, съгласно предоставената справка от проверката, разкритите съвпадения са в рамките на допустимото и са основно от цитати и съвпадения на термини в бази данни на правни и нормативни документи.

Това дава основания да оценя *дисертационния труд като отговарящ на всички формални и количествени изисквания за такава разработка*, съгласно действащото законодателство.

2. **Авторефератът** е на същата тема и е в обем от 44 страници, съобразно странирането в разработката. Той възпроизвежда структурата, съдържанието и изследователските резултати на дисертационния труд. В него е приложена *справка за основните приноси*, съдържащи се в дисертационния труд, *справка за публикациите* на докторанта и *декларация за оригиналност и достоверност*.
3. **Публикациите**, свързани с дисертационния труд са 3 научни статии, публикувани в специализирани издания. Представените публикации приемам, че са *лично дело на докторанта*.

Считам, че представените материали по конкурса *удовлетворяват целите за оценяване на кандидата и позволяват формиране на обективно заключително становище*.

III. Качествена оценка на дисертационен труд

Обемът и структурата на представения дисертационен труд осигуряват авторът изчерпателно и с висока степен на завършеност да дискутира въпросите, обособени от темата. В изложението авторът е разгледал в дълбочина основните проблеми, които съществуват при приложението на бизнес анализа при управлението на стойността на предприятията от бизнес сектора на икономиката, както и е обосновал и възможностите за развитие и усъвършенстване на бизнес анализа в тази насока.

Обоснована е и актуалността на темата, свързана с приложението на бизнес анализа при управлението на стойността на предприятията от бизнес сектора на икономиката, като е обоснована и неговата важна роля за управлението на компаниите.

Защитаваната теза в изследването е в съответствие със заглавието и е коректно формулирана, което дава възможност за нейното доказване.

Поставената цел и изведените на тази основа задачи са коректно формулирани и приемам за постигнати в цялостните резултати от изследването.

Съществува *логическа обоснованост на основните заключения на автора* със съдържанието по отделните части на дисертационния труд, както и обвързване на съдържанието на таблиците, схемите и представените резултати от анализа на практическите данни от действащо предприятие с изложението. Това му е дало възможност да постигне коректна обосновка на изведените от него изводи и заключения, както и да предложи конкретни решения за усъвършенстване на приложението на бизнес анализа при управлението на стойността на предприятията от бизнес сектора на икономиката.

Това ми дава основание да оценя дисертационни труд *като завършено изследване, което притежава качества на научна разработка по посочената тематика.*

IV. Оценка на получените научни резултати

Становището ми е, че формулираната от докторанта тема, свързана с методологичните и приложни аспекти на бизнес анализа при управлението на стойността на компаниите е *дисертабилна и защитима*. Още повече това е проблем, който е *актуален* и който, ако бъде използван от мениджмънта в тях ще допринесе за по-доброто им управление.

В научната разработка се открояват на *четири основни акцента* в хода на изследването на автора:

- *Първо* – на основата на научен анализ и синтез на вижданията на български и чуждестранни автори са изяснени същността и задачите на съвременния бизнес анализ най-вече в качеството му на специализирана управленска функция, неговото информационното осигуряване, елементите на системата за бизнес анализ в предприятието (основните направления на съвременния бизнес анализ), както и неговата методология.
- *Второ* – чрез анализ на чужди авторски виждания е направена характеристика на стойностно-базирания мениджмънт (VBM-концепцията), като са описани причините, довели до нейната поява и развитие. Представена е също така и класификация на VBM-моделите за анализ и оценка на бизнеса.

- **Трето** – на основата на критичен анализ са изследвани възможностите за развитие и усъвършенстване на бизнес анализа във връзка с управлението на стойността на компанията и то в отделните направления, свързани с управлението на паричните потоци, с определянето на цената на капитала, с капиталовата структура. Разгледани са също така и възможностите за интегриране на концепцията за управление на стойността (VBM) в модела на балансираната карта за анализ и стратегически мениджмънт (BSC).
- **Четвърто** – на основата на практическо изследване на реално действащо предприятие са демонстрирани възможностите на съвременния бизнес анализ във връзка с управлението на стойността на компанията. Анализът е извършен както на базата на отчетни данни за периода 2016 – 2020 г., така също и на базата на прогнозни данни за бъдещ период.

Оценките на автора в отделните части на изследването дават възможност да се приеме, че формулираните теза и допускания (хипотези) на автора в дисертационния труд *могат да бъдат приети за доказани*, което е видно от направените научни изследвания и формираните на тази основа изводи и предложения на автора.

Това ми дава основание да квалифицирам постигнатите резултати, като резултати с *научно-приложен и практико-приложен характер*.

V. Научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд

Приемам, че в изследването могат да се очертаят конкретни приноси с *научно-приложен и практико-приложен характер*, които да представляват интерес за експертите, занимаващи се с бизнес анализ при управление на компаниите, които според мен могат да се посочат в следните направления:

1. На основата на научен анализ на вижданията на наши и чужди автори (в първа и втора глава), са изведени конкретни задачи на бизнес анализа, като по този начин са характеризирани неговите конкретни обекти, за да бъдат изследвани по-съществените фактори, които влияят върху стойността на компанията.
2. Чрез научен и приложен анализ е направен модел за интегриране на концепцията за управление на стойността (VBM) в модела на балансираната карта за анализ и стратегически мениджмънт (BSC), като по този начин

управлението на стойността на компаниите е изведено като стратегическа задача на мениджмънта в тях.

3. На основата на практико-приложен анализ е изведен интересен модел на икономическата добавена стойност (EVA – Economic Value Added) за анализ и моделиране на процеса по създаване стойност на компанията.

Два от приносите (четвърти и пети), посочени в справката към автореферата, по-скоро приемам като доказателство за апробиране на идеите и изводите на автора по отношение приложението на бизнес анализа при управление стойността на компаниите.

Казаното до тук, ми дава основание да оценя дисертационния труд *като завършено изследване, с качества на научна разработка по посочената тематика и постигнати конкретни резултати с научно-приложен характер*. Считаю, също така, че представените приноси са пряк резултат от доказването на авторската теза и направените изследвания в резултат на поставените цели и задачи в разработката.

VI. Критични бележки, въпроси и препоръки

Към автора могат следните критични бележки и препоръки, които в цялост не омаловажават постигнатите резултати в дисертационния труд, а по-скоро биха послужила при по-нататъшни негови изследвания:

1. Забелязва се известно разминаване между задачите, формулирани в увода на дисертацията и тези, по отделните глави. Това затруднява оценката на тяхното постигане в рамките на цялото изследване.
2. За в бъдеще, когато формулира цели и задачи на свои изследвания да бъде по-прецизен по отношение на кореспонденцията им със съответните части на дадената разработка.

VII. Заключение

Направената количествена и качествена оценка на дисертационния труд на тема „Методологични и приложни аспекти на бизнес анализа при управлението на стойността на компанията“ ми дава основание да изразя *положително становище и да предложи на членовете на научното жури да подкрепят решение за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на Албена Георгиева, в професионално направление 3.8 „Икономика“*,

научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“.

гр. Свищов,
28.04.2022 г.

Изготвил становището:.....
(проф. д-р Георги Иванов)

